

Tisková zpráva

Brno 2. září 2025

Krajský soud v Brně dnes rozhodl o části návrhů politické strany Volt Česko a politického hnutí Česká republika na 1. místě na zrušení registrace kandidátních listin politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) a politického hnutí Stačilo! (Stačilo!). Ve všech případech návrhy zamítl.

Senát 63 posuzující kandidaturu Stačilo! v Jihomoravském kraji a senát 73 posuzující kandidaturu SPD v Jihomoravském kraji se ve svých rozhodnutích přidržely dosavadní argumentace jiných krajských soudů.

Senát 63 s odkazem na předchozí judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že za koalici lze považovat pouze takové uskupení politických stran či hnutí, které svoji kandidátní listinu výslovně označí jako koaliční. To se v posuzovaném případě nestalo. Stačilo! proto nelze považovat za koalici podle volebního zákona. Jiný restriktivní výklad volebního zákona by senát 63 považoval za výklad odporující ústavnímu interpretačnímu příkazu dle čl. 22 Listiny základních práv a svobod chránícího svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti.

Senát 73 dospěl k závěru, že kandidátní listina SPD v Jihomoravském kraji není koaliční kandidátní listinou ani formálně ani materiálně. Není totiž jako koaliční označena a personální a programové propojení SPD, Trikolory, Svobodní a PRO – Právo Respekt Odbornost nedosahuje míry koaliční spolupráce.

Naproti tomu senát 65 posuzující kandidaturu Stačilo! ve Zlínském kraji se od této argumentace odchýlil. Dospěl k závěru, že volební zákon obsahuje objektivní znaky koalice. Tou je společná kandidatura alespoň dvou politických stran či hnutí na jedné kandidátní listině na základě dohody těchto stran či hnutí. Uzavřením takové dohody strany či hnutí provedly volbu, že nebudou ve volbách kandidovat samostatně. Podají-li takové strany či hnutí společnou kandidátní listinu, pak nemají právo, ale povinnost označit ji jako koaliční. Pokud to neučiní, je krajský úřad povinen je vyzvat k odstranění vady kandidátní listiny, a nebude-li odstraněna, pak kandidátní listinu odmítnout.

Senát 65 dospěl k závěru, že Stačilo! je materiálně koalici složenou z politických stran KSČM, SOCDEM, ČSNS a SD-SN a Stačilo!. Stačilo! a ostatní strany byly tudíž povinny označit společnou kandidátní listinu za koaliční, uvést, kdo je členem koalice, a stanovit její název. Pokud krajský úřad nevyzval příslušného zmocněnce k odstranění vady a bez dalšího zaregistroval podanou kandidátní listinu, je jeho rozhodnutí nezákonné. Senát 65 přesto rozhodnutí krajského úřadu o registraci Stačilo! ve Zlínském kraji nezrušil a návrhy zamítl. Důvodem byly principy právní jistoty a předvídatelnosti práva, neboť Stačilo! i krajský úřad zjevně vycházely z ustálené politické praxe skrytých koalic. Zásah soudu by tak působil překvapivě. Kromě toho je zrušení rozhodnutí o registraci ze strany soudu na místě jen tehdy, pokud je porušení zákonných podmínek registrace zjevné a nepochybné. S ohledem na dosavadní politickou praxi a judikaturu tu o takový případ nešlo. Pokud by soud vyhověl návrhům, zasáhl by do práva na svobodné volby chráněného v čl. 22 Listiny základních práv a svobod a v čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod.

Senát 65 dále odmítl návrh Miroslava Sládka podaný proti rozhodnutí o registraci Stačilo! ve Zlínském kraji, neboť byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou. Návrh soudu může v těchto věcech podat pouze politická strana (hnutí) nebo jejich koalice, nikoliv jednotlivý kandidát.

Všechna usnesení krajského soudu jsou dostupná na úřední desce soudu.